

13. Hovaskog

Byn Hovaskog i Ölmstad socken ligger i ett vackert småbrutet biologiskt kulturlandskap vars ekologiska värden till stor del skapats av bondens hand.

Hovaskog är beläget på krönet av Östra Vätterbranten och naturvärdena är främst kopplade till det mosaikartade landskapet. Här hittar du en mångfald av biotoper och naturvärdes-träd, bl.a. långsträckta lövskogsbryn, aspdominerad skog, ädellövskog, äldre och nyhamlade träd samt lövträds-solitärer. I området finns t.ex. en jättelind, som hamlades för längesedan. Diametern är imponerande och här hittar du signalarter som fällmossa och guldlöcksmossa.

Området präglas som helhet av spåren efter ett äldre jordbrukslandskap genom riklig förekomst av hamlade träd, odlingsrösen, stenmurar, små åkertegar och spärrkroniga träd.

Här finns ett flertal skyddsvärda lavar och mossor samt en hävdgynnad flora och intressant insektsfauna. Andra artgrupper som finner livsrum här är fladdermöss, fåglar och landsnäckor.

Enstaka eller i grupper förekommer ask, lind och alm i anslutning till branter och hällar. Här finns ett 50-tal hamlingsträd främst av ask och lind. På deras bark finner man rödlistade lavar såsom almlav, lönnlav och blekspik.

Den stora förekomsten av gamla hamlingsträd samt den fina lavfloran indikerar en lång trädkontinuitet inom inägomarken, alltså äldre tiders inhägnade områden av åkrar, slätterängar och trädgårdsland. Att kombinera vedhuggning med lövtäkt praktiserades i

byn fram till mitten av 1900-talet genom att fälla hela träd av asp och björk vid roten. Andelen löv som togs från hamlade träd har troligen varit större i äldre tid (före 1850) på grund av att lövtakten då hade en större betydelse för försörjningen och att det rådde en större brist på lövträd i landskapet. Tidpunkten för att ”bryta löv” eller att ”sne äsker” (ask) som är de lokala uttrycken för ingreppet, är under juli, augusti och september.

Bäckar, källor och kalkpåverkan ger särskild karaktär åt floran. Vanliga i fuktigare naturtyper är tandrot, vårärt och skärmstarr. Bolmörtsskivling ska även finnas i området. Död ved är vanligt förekommande.

VÄRT ATT VETA

Hovaskog är ett av Östra Vätterbranternas kärnområde för hamlade träd. En del av Hovaskog har biotopskydd och resten av ytan har naturvårdsavtal.

VÄGBESKRIVNING: Sväng av från E4 vid Vättersmålen mot Ölmsstad och ta andra vägen till vänster vid skylt Öland och Wattershus. Efter ca 3 km är du framme i Hovaskog med sitt småbrutna landskap av öppna åkrar och betesmarker, våtmarker och skogsområden.

PARKERING: Finns ej anordnad P-plats.

Buskskiktet är utbredd och bildar värdefulla bryn på flera platser. Där betetrycket är lågt blir trädskiktet tätt. Bland slätter- och betesväxter i de öppnare delarna märks t.ex. bockrot, darrgräs, jungfrulin, prästkrage, blåsuga, slätterfibbla, svinrot, ärenpris, backnejlika och ängsskallra.

I väster mellan Hovaskog och Gunneryd rinner en skogsbäck i en sprickdal klädd med ädellövskog. Bergsidorna är ofta fuktiga och översilade. Trädskiktet domineras av ask. Av al och lind finns gamla träd med håligheter men yngre träd dominerar. Död ved i form av gamla, grova granlågor och klenare lövlågor är ett värdefullt inslag. En hög och jämn luftfuktighet ger en artrik mossflora med västlig hakmossa, långfliksmossa, platt fjädermossa och gammelgranslav.

